

Prezes Rady Ministrów

Donald Tusk

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-193-25

UDER79

deregulacja

Pan Szymon HOŁOWNIA
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi
projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn.

Projekt ma charakter deregulacyjny.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został
upoważniony Minister Finansów i Gospodarki.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn

Art. 1. W ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2024 r. poz. 1837 oraz z 2025 r. poz. 769 i 1064) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 4b dodaje się art. 4c w brzmieniu:

„Art. 4c. 1. Terminy określone w art. 4a ust. 1 pkt 1 i ust. 2 oraz w art. 4b ust. 1 pkt 1 przywraca się na wniosek podatnika, jeżeli uprawdopodobni, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy. Do przywrócenia terminu stosuje się odpowiednio przepisy art. 162 § 2 i 3 oraz art. 163 § 1 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.¹⁾).

2. W przypadku przywrócenia terminu do złożenia zgłoszenia, w wyniku wniesienia do sądu administracyjnego skargi na postanowienie o odmowie przywrócenia terminu, organ podatkowy uchyla decyzję w sprawie podatku od spadków i darowizn, o ile ją wydał, oraz umarza postępowanie podatkowe.”;

2) w art. 6:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) przy nabyciu w drodze dziedziczenia – z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia sądu stwierdzającego nabycie spadku, zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia lub wydania europejskiego poświadczenia spadkowego”;

b) po ust. 1b dodaje się ust. 1c w brzmieniu:

„1c. Jeżeli stwierdzenie nabycia spadku jest dokonywane przez inny niż sąd organ państwa obcego, za zarejestrowanie aktu poświadczenia dziedziczenia w rozumieniu ustawy uważa się również wydanie dokumentu stwierdzającego nabycie spadku przez ten organ.”;

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 497, 621, 622, 769, 820, 1203 i 1235.

3) w art. 17a:

a) w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Podatnicy podatku są obowiązani złożyć w terminie miesiąca od dnia powstania obowiązku podatkowego, w tym na podstawie art. 6 ust. 4, właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego zeznanie podatkowe o nabyciu rzeczy lub praw majątkowych według ustalonego wzoru.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku niezgłoszenia nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych w terminie, o którym mowa w art. 4a ust. 1 pkt 1 lub ust. 2 oraz w art. 4b ust. 1 pkt 1, termin do złożenia zeznania podatkowego wynosi miesiąc od dnia upływu tego terminu, a w przypadku złożenia przez podatnika wniosku o przywrócenie terminu do złożenia zgłoszenia miesiąc od dnia, w którym postanowienie o odmowie przywrócenia terminu stało się ostateczne.”.

Art. 2. 1. Przepisy art. 4c i art. 17a ust. 1a ustawy zmienianej w art. 1 mają zastosowanie do nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych, które nastąpiło od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy albo przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, o ile termin do zgłoszenia tego nabycia określony w art. 4a ust. 1 pkt 1 lub ust. 2 oraz art. 4b ust. 1 pkt 1 tej ustawy nie upłynął do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Przepisy art. 6 ust. 1 pkt 1 i ust. 1c ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych w drodze dziedziczenia, w przypadku którego uprawomocnienie się orzeczenia sądu stwierdzającego nabycie spadku, zarejestrowanie aktu poświadczenia dziedziczenia, wydanie europejskiego poświadczenia spadkowego lub wydanie dokumentu stwierdzającego nabycie spadku przez inny niż sąd organ państwa obcego nastąpiło od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Przepis art. 17a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, ma zastosowanie w przypadku gdy obowiązek podatkowy w podatku od spadków i darowizn powstał od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Zmiana ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2024 r. poz. 1837, z późn. zm.), zwanej dalej „uPSD”, stanowi realizację filaru VI: „Wsparcie dla biznesu i deregulacja” planu gospodarczego na 2025 r. „Polska. Rok przełomu”, który zakłada eliminację zbędnych procedur administracyjnych, redukcję kosztów prowadzenia działalności oraz zwiększenie przejrzystości systemu podatkowego.

Zmiany w uPSD mają na celu poprawę sytuacji podatników podatku od spadków i darowizn przez:

- 1) wprowadzenie możliwości przywrócenia terminu do zgłoszenia nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych, o którym mowa w art. 4a ust. 1 pkt 1 i ust. 2 uPSD, oraz terminu do zgłoszenia nabycia w drodze dziedziczenia lub zapisu windykacyjnego własności przedsiębiorstwa (lub jego części), o którym mowa w art. 4b ust. 1 pkt 1 uPSD (dodanie art. 4c w uPSD);
- 2) wprowadzenie pewności prawnej co do momentu powstania obowiązku podatkowego przy nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych w drodze dziedziczenia i skorelowanego z nim obowiązku złożenia zgłoszenia o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych albo zeznania podatkowego (zmiany w art. 6 i w art. 17a uPSD).

Przywrócenie terminu do zgłoszenia nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych dla członków najbliższej rodziny oraz zgłoszenia nabycia w drodze dziedziczenia lub zapisu windykacyjnego własności przedsiębiorstwa (art. 1 pkt 1 projektu ustawy)

Członkowie najbliższej rodziny są zwolnieni od podatku od spadków i darowizn pod warunkiem terminowego zgłoszenia nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego. Termin na dokonanie tego zgłoszenia jest terminem prawa materialnego, który nie podlega przywróceniu w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.). Brak złożenia zgłoszenia w terminie określonym w uPSD ma restrykcyjny skutek – powoduje utratę zwolnienia i opodatkowanie nabytego spadku, darowizny lub majątku nabytego innym tytułem na zasadach określonych dla nabywców zaliczonych do I grupy podatkowej. Mimo stosunkowo długiego, sześciomiesięcznego terminu, występują sytuacje losowe, które uniemożliwiają dochowanie tego terminu z powodów niezawinionych przez podatnika. Tożsama sytuacja ma miejsce w przypadku niezgłoszenia przez nabywcę nabycia w drodze dziedziczenia lub zapisu windykacyjnego własności przedsiębiorstwa lub udziału w nim.

Zgodnie z doktryną i ukształtowaną linią orzecniczą sądów administracyjnych przywrócenie terminu prawa materialnego jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy taką możliwość przewidują przepisy określające dany termin. Uwzględniając postulaty zgłaszane przez podatników, organy podatkowe i Rzecznika Praw Obywatelskich oraz mając na uwadze przypadki niezachowania terminu do zgłoszenia nabycia majątku wynikające z niezawinionych przez podatnika zdarzeń losowych, a także intencję ustawodawcy o udzieleniu zwolnienia osobom najbliższym zbywcy przy zachowaniu obowiązku zgłoszenia, zasadnym jest wprowadzenie możliwości przywrócenia terminu do zgłoszenia nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych (art. 4a ust. 1 pkt 1 i ust. 2 uPSD) oraz zgłoszenia nabycia własności przedsiębiorstwa osoby fizycznej lub udziału w nim (art. 4b ust. 1 pkt 1 uPSD).

Z powyższych względów proponuje się w dodanym art. 4c ust. 1, aby terminy, o których mowa w art. 4a ust. 1 pkt 1 i ust. 2 oraz w art. 4b ust. 1 pkt 1 uPSD, były przywracane na wniosek podatnika, jeżeli uprawdopodobni on, że niezachowanie terminu nastąpiło bez jego winy. Do przywrócenia terminu będą miały odpowiednie zastosowanie przepisy art. 162 § 2 i 3 oraz art. 163 § 1 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

W przypadku gdy organ podatkowy odmówi podatnikowi przywrócenia terminu do złożenia zgłoszenia i w wyniku przeprowadzonego postępowania podatkowego wyda decyzję w sprawie podatku od spadków i darowizn, konieczne jest określenie podstawy prawnej do wzruszenia tej decyzji, jeżeli w wyniku wniesienia przez podatnika do sądu administracyjnego skargi na postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do złożenia zgłoszenia, termin ten zostanie przywrócony. Z tego względu proponuje się dodanie w art. 4c ust. 2, zgodnie z którym, w przypadku gdy organ podatkowy wyda decyzję w sprawie podatku od spadków i darowizn, a termin do złożenia zgłoszenia zostanie ostatecznie przywrócony, taka decyzja zostanie uchylona, a postępowanie podatkowe umorzone. Podobnie, gdy postępowanie wymiarowe zostanie wszczęte, a organ podatkowy nie wyda jeszcze decyzji, postępowanie zostanie umorzone zgodnie z art. 208 Ordynacji podatkowej.

Doprecyzowanie momentu powstania obowiązku podatkowego przy nabyciu spadku i skorelowanego z nim obowiązku złożenia zeznania podatkowego (art. 1 pkt 2 i 3 projektu ustawy)

Nabycie rzeczy i praw majątkowych tytułem dziedziczenia podlega podatkowi od spadków i darowizn (art. 1 ust. 1 uPSD). W przypadku dziedziczenia moment powstania obowiązku podatkowego (tj. chwila przyjęcia spadku) i skorelowany z nim obowiązek złożenia zeznania

podatkowego nie koresponduje z przepisami Kodeksu cywilnego (dalej „KC”), przez co budzi wątpliwości z powodu:

- braku, niejednokrotnie, świadomości spadkobiercy o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza w wyniku upływu terminu na złożenie oświadczenia o odrzuceniu spadku oraz
- braku możliwości przeprowadzenia postępowania podatkowego tak długo jak spadkobierca nie legitymuje się dokumentem stwierdzającym nabycie spadku.

Zgodnie z art. 1015 KC oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swojego powołania do spadku – a brak takiego oświadczenia w tym terminie jest równoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza. Oznacza to, że spadkobierca może przyjąć spadek w sposób nieuświadomiony, a więc zrealizowanie przez podatnika obowiązków takich jak złożenie zeznania w terminie miesiąca od dnia przyjęcia spadku, jest *de facto* niewykonalne. Ma to szczególnie negatywne skutki dla podatnika, biorąc pod uwagę konsekwencje karnoskarbowe.

Dodatkowo, mimo że spadkobierca nabywa spadek z mocy prawa z chwilą otwarcia spadku (tj. z chwilą śmierci spadkodawcy zgodnie z art. 925 KC), to aby mógł on posiadać legitymację do działania przed organem podatkowym lub jakimkolwiek innym podmiotem, jest zobligowany uzyskać najpierw postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku albo zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia (art. 1027 KC). Dokumenty te pełnią funkcję legitymacyjno-dowodową i są podstawą do przyjęcia istnienia prawa spadkobiercy do bycia stroną postępowania podatkowego. Przy braku dokumentu stwierdzającego nabycie spadku, organ podatkowy nie może samodzielnie ustalić tej okoliczności, gdyż co do zasady należy to do kognicji sądów powszechnych oraz notariuszy. Jeżeli organ nie dysponuje dowodem w postaci jednego z powyższych dokumentów, nie może tym samym ustalić stron postępowania podatkowego.

Powyższa analiza przepisów KC pozwala stwierdzić, że spadkobierca nie może udowodnić swoich praw do spadku, w tym także wysokości przysługującego mu udziału spadkowego, za pomocą jakichkolwiek innych dowodów. Prowadzi to do konkluzji, że w przypadku dziedziczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wykonywanie praw i obowiązków związanych z nabyciem masy spadkowej wymaga potwierdzenia tego nabycia w drodze postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo aktu poświadczenia dziedziczenia

sporządzonego przez notariusza. Dokumentem stwierdzającym nabycie spadku transgranicznego, za pomocą którego spadkobierca może wykazać prawa do spadku zarówno w Polsce, jak i w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, jest europejskie poświadczenie spadkowe.

Z powyższych względów proponuje się zmianę przepisu art. 6 ust. 1 pkt 1 uPSD i przyjęcie, że obowiązek podatkowy przy nabyciu własności rzeczy i praw majątkowych w drodze dziedziczenia powstanie z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku, zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia lub wydania europejskiego poświadczenia spadkowego. Orzeczenia sądów, o których mowa w tym przepisie, to zarówno orzeczenia polskich sądów, jak i sądów państw obcych.

Rozwiązanie takie jest bezsprzecznie korzystne dla podatników, gdyż jednoznacznie wiąże moment powstania obowiązku podatkowego z formalnym uzyskaniem dokumentu (pisma) potwierdzającego status spadkobiercy i legitymację do działania przed organem podatkowym oraz dodatkowo wydłuża czas na złożenie zeznania podatkowego (moment ten jest późniejszy niż chwila przyjęcia spadku). W praktyce postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku, akt poświadczenia dziedziczenia lub europejskie poświadczenie spadkowe stanowią dokumenty niezbędne do „załatwienia” sprawy spadkowej i uzyskania pełnych informacji o nabytym majątku.

W tych przypadkach, w których stwierdzenie nabycia spadku następuje w drodze prawomocnego orzeczenia sądu, obowiązek podatkowy z tytułu nabycia majątku w drodze dziedziczenia będzie powstawał z dniem uprawomocnienia się orzeczenia sądu stwierdzającego nabycie spadku, niezależnie od tego, czy jest to orzeczenie sądu polskiego czy sądu państwa obcego. Jeżeli jednak w państwie obcym stwierdzenie nabycia spadku jest dokonywane przez inny niż sąd uprawniony organ, w drodze innego dokumentu niż akt poświadczenia dziedziczenia lub europejskie poświadczenie spadkowe, wprowadzono rozwiązanie, które ułatwi stosowanie przepisów uPSD w takich przypadkach. W tym celu w art. 6 ustawy proponuje się dodanie ust. 1c, zgodnie z którym, jeżeli stwierdzenie nabycia spadku jest dokonywane przez inny niż sąd organ państwa obcego, za zarejestrowanie aktu poświadczenia dziedziczenia w rozumieniu ustawy uważa się również wydanie dokumentu stwierdzającego nabycie spadku przez ten organ. Zastosowanie powyższej konstrukcji pozwoli na uniknięcie modyfikacji formularzy podatkowych, co wiązałoby się z kosztownymi oraz czasochłonnymi zmianami w systemach informatycznych służących do rozliczenia tego podatku, a celem

projektodawcy jest szybkie wprowadzenie pozytywnych dla podatników zmian w przepisach ustawy.

Doprecyzowanie przepisów uPSD dotyczących obowiązku podatkowego w przypadku dziedziczenia majątku przyczyni się do uzyskania przez podatników pewności prawnej co do momentu powstania obowiązku podatkowego, od którego liczy się termin do złożenia zeznania podatkowego. W związku z tym doprecyzowania wymagają także przepisy dotyczące obowiązku składania tych zeznań. Zmiany te są także konsekwencją interpretacji przepisów uPSD zawartej w uchwale Naczelnego Sądu Administracyjnego podjętej w składzie siedmiu sędziów w dniu 26 maja 2025 r. sygn. akt III FPS 2/25. Niezgodnie z intencją ustawodawcy NSA przyjął, że podatnik, który nabył spadek i nie złożył zeznania podatkowego w ustawowym terminie liczonym od dnia powstania obowiązku podatkowego na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1 uPSD, tj. z chwilą przyjęcia spadku, nie ma obowiązku jego złożenia w przypadku, o którym mowa w art. 6 ust. 4 uPSD, tj. gdy nabycie spadku nie zostało zgłoszone do opodatkowania i obowiązek podatkowy powstał ponownie z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia sądu. Celem przywrócenia zasad składania zeznań podatkowych, zgodnych z intencją ustawodawcy, oraz usunięcia wątpliwości interpretacyjnych związanych z obowiązkiem złożenia przez podatnika zeznania podatkowego o nabyciu rzeczy lub praw majątkowych należy doprecyzować art. 17a ust. 1 zdanie pierwsze uPSD. Proponuje się wskazanie w nim wprost, że podatnicy podatku są obowiązani złożyć zeznanie podatkowe w terminie miesiąca od dnia powstania obowiązku podatkowego, w tym obowiązku podatkowego powstałego na podstawie art. 6 ust. 4 uPSD. Oznacza to, że w przypadku ponownego powstania obowiązku podatkowego, m.in. przy stwierdzeniu pismem nabycia wcześniej niezgłoszonego lub powołania się przez podatnika przed organem podatkowym na takie nabycie, podatnicy podatku będą także obowiązani złożyć w terminie miesiąca od dnia powstania obowiązku podatkowego właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego zeznanie podatkowe o nabyciu rzeczy lub praw majątkowych według ustalonego wzoru oraz dołączyć do niego dokumenty mające wpływ na określenie podstawy opodatkowania.

W art. 17a uPSD proponuje się dodanie ust. 1a, który doprecyzuje termin złożenia zeznania podatkowego w przypadku niespełnienia warunków, o których mowa w art. 4a ust. 1 pkt 1 lub ust. 2 oraz w art. 4b ust. 1 pkt 1 uPSD, tj. braku zgłoszenia w terminie 6 miesięcy nabycia majątku przez osoby zaliczone do najbliższej rodziny (złożenie zgłoszenia SD-Z2) albo nabycia w drodze dziedziczenia lub zapisu windykacyjnego własności przedsiębiorstwa osoby fizycznej (złożenie zgłoszenia SD-ZP). W przypadku braku opisanego wyżej zgłoszenia zwolnienie nie

przysługuje, a nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych podlega opodatkowaniu na zasadach ogólnych i podatnik jest zobowiązany do złożenia zeznania podatkowego SD-3. Ust. 1a w art. 17a uPSD będzie stanowił wprost, że w takim przypadku termin do złożenia zeznania podatkowego wynosi miesiąc od dnia upływu terminów określonych w art. 4a ust. 1 pkt 1 lub ust. 2 oraz art. 4b ust. 1 pkt 1 uPSD, a w przypadku złożenia przez podatnika wniosku o przywrócenie terminu do złożenia zgłoszenia termin wynosi miesiąc od dnia, w którym postanowienie o odmowie przywrócenia terminu stało się ostateczne.

Przepisy przejściowe (art. 2 projektu ustawy)

Przepisy art. 4c uPSD wprowadzające możliwość przywrócenia terminu do zgłoszenia nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych dla członków najbliższej rodziny oraz zgłoszenia nabycia w drodze dziedziczenia lub zapisu windykacyjnego własności przedsiębiorstwa, co do zasady będą miały zastosowanie do nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych, które nastąpiło od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. W celu jak najszybszego umożliwienia zastosowania przywrócenia terminu w omawianej sytuacji proponuje się rozwiązanie polegające na umożliwieniu przywrócenia terminu także w przypadku, gdy nabycie nastąpiło przed dniem wejścia w życie ustawy, ale do tego dnia nie upłynął termin do złożenia zgłoszenia określony w art. 4a ust. 1 pkt 1 lub ust. 2 oraz w art. 4b ust. 1 pkt 1 uPSD. W konsekwencji tej regulacji, w przypadku przywrócenia terminu do złożenia zgłoszenia, ze zwolnienia od podatku skorzystają także ci podatnicy, którym terminu do złożenia zgłoszenia nie upłynął do dnia wejścia w życie ustawy, ale z powodów losowych nie dokonali zgłoszenia w terminie. W tych jednak przypadkach, w których podatnikowi nie zostanie przywrócony termin albo dokona zgłoszenia po terminie, zastosowanie znajdzie przepis dotyczący terminu jednego miesiąca na złożenie zeznania podatkowego, o którym mowa w art. 17a ust. 1a uPSD, co wynika z przepisu przejściowego określonego w art. 2 ust. 1 projektu ustawy.

Przepisy art. 6 ust. 1 pkt 1 i ust. 1c uPSD dotyczące obowiązku podatkowego przy nabyciu majątku w drodze dziedziczenia będą miały zastosowanie do nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych w tych przypadkach, gdy uprawomocnienie się orzeczenia sądu stwierdzającego nabycie spadku, zarejestrowanie aktu poświadczenia dziedziczenia, wydanie europejskiego poświadczenia spadkowego lub wydanie dokumentu stwierdzającego nabycie spadku przez inny niż sąd organ państwa obcego nastąpi od dnia wejścia w życie tych regulacji.

Przepisy art. 17a ust. 1 uPSD, w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą, dotyczące obowiązku składania zeznań podatkowych będą miały zastosowanie do przypadków, gdy

obowiązek podatkowy w podatku od spadków i darowizn powstanie od dnia wejścia w życie ustawy.

Data wejścia w życie (art. 3 projektu ustawy)

Z uwagi na wprowadzenie pozytywnych rozwiązań dla podatników proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, w związku z czym nie podlega procedurze notyfikacji na zasadach przewidzianych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia, w przypadkach określonych w obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przepisach Unii Europejskiej.

Zespół ds. Systemu Finansów Publicznych Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego na posiedzeniu w dniu 18 września 2025 r. wydał wiążącą, pozytywną opinię do projektu.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) projekt ustawy podlegał udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Jarosław Neneman – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Monika Derejko-Kotowska – Dyrektor Departamentu Podatków i Opłat Stanowiących Dochód Jednostek Samorządu Terytorialnego tel. (22) 694 58 04, e-mail: sekretariat.dpl@mf.gov.pl referent projektu: Janina Banach – Naczelnik Wydziału w Departamencie Podatków i Opłat Stanowiących Dochód Jednostek Samorządu Terytorialnego tel. 538 506 217, e-mail: janina.banach@mf.gov.pl	Data sporządzenia 3 października 2025 r. Źródło: Deregulacja (MF-66-225) Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UDER79

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Brak możliwości przywrócenia terminu do zgłoszenia nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych przez członków najbliższej rodziny - art. 4a ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2024 r. poz. 1837, z późn. zm.), zwanej dalej „uPSD”, oraz do zgłoszenia nabycia w drodze dziedziczenia lub zapisu windykacyjnego własności przedsiębiorstwa osoby fizycznej lub udziału w nim (art. 4b ust. 1 pkt 1 uPSD).

Członkowie najbliższej rodziny zwolnieni są od podatku od spadków i darowizn pod warunkiem terminowego zgłoszenia nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego. Termin do dokonania tego zgłoszenia jest terminem prawa materialnego, który nie podlega przywróceniu w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.), zwanej dalej „Ordynacją podatkową”. Brak złożenia zgłoszenia w terminie określonym w uPSD ma restrykcyjny skutek, powoduje bowiem utratę zwolnienia i opodatkowanie spadku, darowizny lub majątku nabytego innym tytułem określonym w uPSD na zasadach określonych dla nabywców zaliczonych do I grupy podatkowej. Mimo stosunkowo długiego, sześciomiesięcznego terminu, występują sytuacje losowe, które uniemożliwiają dochowanie tego terminu z powodów niezawinionych przez podatnika. Tożsama sytuacja ma miejsce w przypadku niezgłoszenia przez nabywcę nabycia w drodze dziedziczenia lub zapisu windykacyjnego własności przedsiębiorstwa osoby fizycznej lub udziału w nim.

Brak pewności prawnej co do momentu powstania obowiązku podatkowego oraz skorelowanego z nim obowiązku złożenia zeznania podatkowego przy nabyciu spadku (art. 6 i art. 17a ust. 1 uPSD)

Nabycie rzeczy i praw majątkowych tytułem dziedziczenia podlega podatkowi od spadków i darowizn (art. 1 ust. 1 uPSD). W przypadku dziedziczenia, moment powstania obowiązku podatkowego (tj. chwila przyjęcia spadku) i skorelowany z nim obowiązek złożenia zeznania podatkowego, nie koresponduje z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (zwanej dalej „KC”), przez co budzi wątpliwości z powodu:

- braku wiedzy spadkobiercy o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza w wyniku upływu terminu na złożenie oświadczenia o odrzuceniu spadku oraz
- braku faktycznej możliwości przeprowadzenia postępowania podatkowego tak długo, jak spadkobierca nie legitymuje się dokumentem stwierdzającym nabycie spadku.

Zgodnie z art. 1015 KC, oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swojego powołania do spadku – a brak takiego oświadczenia w tym terminie jest równoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza. Oznacza to, że spadkobierca może przyjąć spadek w sposób nieuświadomiony, a więc zrealizowanie przez podatnika obowiązków takich jak złożenie zeznania podatkowego w terminie miesiąca od dnia przyjęcia spadku, jest de facto niewykonalne.

Dodatkowo, pomimo, że spadkobierca nabywa spadek z mocy prawa z chwilą otwarcia spadku (tj. z chwilą śmierci spadkodawcy), to aby mógł on posiadać legitymację do działania przed organem podatkowym lub jakimkolwiek innym podmiotem, zobligowany jest uzyskać najpierw postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku, zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia albo europejskie poświadczenie spadkowe. Dokumenty te pełnią funkcję legitymacyjno-dowodową i są podstawą do przyjęcia istnienia prawa spadkobiercy do bycia stroną postępowania podatkowego.

Rzecznik Praw Obywatelskich sygnalizował zasadność wprowadzenia zmian legislacyjnych w uPSD. Podnosił, że powyższe przepisy są trudne w stosowaniu przez podatników, w szczególności w kontekście niesprawiedliwej i niezawinionej utraty zwolnienia od podatku przez członków najbliższej rodziny, a także w zakresie powstania obowiązku podatkowego przy dziedziczeniu i skorelowanej z nim konieczności złożenia zeznania podatkowego.

Celem usunięcia pojawiających się licznych wątpliwości interpretacyjnych związanych z obowiązkiem złożenia przez podatnika podatku zeznania podatkowego o nabyciu rzeczy lub praw majątkowych (czego wyrazem jest m.in. uchwała NSA w składzie siedmiu sędziów z dnia 26 maja 2025 r. sygn. akt III FPS 2/25), należy doprecyzować art. 17a uPSD.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wprowadzenie możliwości przywrócenia terminu do zgłoszenia nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych przez członków najbliższej rodziny oraz przy nabyciu w drodze dziedziczenia lub zapisu windykacyjnego własności przedsiębiorstwa osoby fizycznej lub udziału w nim

Zgodnie z doktryną i ukształtowaną linią orzecniczą sądów administracyjnych przywrócenie terminu prawa materialnego jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy taką możliwość przewidują przepisy określające dany termin. Uwzględniając zgłaszane postulaty oraz intencję ustawodawcy o udzieleniu zwolnienia osobom najbliższym zbywcy oraz nabywającym własność przedsiębiorstwa osoby fizycznej przy zachowaniu obowiązku zgłoszenia, zasadnym jest wprowadzenie możliwości przywrócenia terminu do zgłoszenia nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych (art. 4a ust. 1 pkt 1 i ust. 2 uPSD) oraz zgłoszenia nabycia własności przedsiębiorstwa osoby fizycznej lub udziału w nim (art. 4b ust. 1 pkt 1 uPSD) w niezawinionych przez podatnika, losowych przypadkach. Proponuje się, aby terminy, o których mowa powyżej, były przywracane na wniosek podatnika, jeżeli uprawdopodobni on, że niezachowanie terminu nastąpiło bez jego winy. Do przywrócenia terminu będą miały odpowiednie zastosowanie przepisy art. 162 § 2 i 3 oraz art. 163 § 1 i 3 Ordynacji podatkowej. W przypadku gdy organ podatkowy odmówi podatnikowi przywrócenia terminu do złożenia zgłoszenia i w wyniku przeprowadzonego postępowania podatkowego wyda decyzję w sprawie podatku od spadków i darowizn, konieczne jest określenie podstawy prawnej do wzruszenia tej decyzji, jeżeli w wyniku wniesienia przez podatnika do sądu administracyjnego skargi na postanowienie o odmowie przywrócenia terminu na złożenie zgłoszenia, termin ten zostanie przywrócony. Z tego względu proponuje się dodanie w art. 4c ust. 2 zgodnie z którym, w przypadku gdy organ podatkowy wyda decyzję w sprawie podatku od spadków i darowizn, a termin do złożenia zgłoszenia zostanie ostatecznie przywrócony, taka decyzja zostanie uchylona a postępowanie podatkowe umorzone. Podobnie gdy postępowanie wymiarowe zostanie wszczęte a organ podatkowy nie wyda jeszcze decyzji, postępowanie zostanie umorzone zgodnie z art. 208 Ordynacji podatkowej.

Wprowadzenie pewności prawnej co do momentu powstania obowiązku podatkowego przy nabyciu w drodze dziedziczenia i skorelowanego z nim obowiązku złożenia zeznania podatkowego

Proponuje się, aby obowiązek podatkowy przy nabyciu rzeczy i praw majątkowych w drodze dziedziczenia powstawał z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia sądu stwierdzającego nabycie spadku, zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia lub wydania europejskiego poświadczenia spadkowego (zmiana art. 6 uPSD).

Rozwiązanie takie jest korzystne dla podatników, gdyż jednoznacznie wiąże moment powstania obowiązku podatkowego z formalnym uzyskaniem dokumentu potwierdzającego status spadkobiercy i legitymację do działania przed organem podatkowym oraz dodatkowo wydłuża czas na złożenie zeznania podatkowego (moment ten jest późniejszy niż chwila przyjęcia spadku). W praktyce prawomocne postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku, zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia albo wydane europejskie poświadczenie spadkowe stanowi dokument niezbędny do „załatwienia” sprawy spadkowej i uzyskania pełnych informacji o nabytym majątku.

W przypadkach, w których stwierdzenie nabycia spadku następuje w drodze prawomocnego orzeczenia sądu, obowiązek podatkowy z tytułu nabycia majątku w drodze dziedziczenia będzie powstawał z dniem uprawomocnienia się orzeczenia sądu stwierdzającego nabycie spadku, niezależnie od tego czy jest to orzeczenie sądu polskiego czy sądu państwa obcego. Jeżeli jednak w państwie obcym stwierdzenie nabycia spadku dokonywane jest przez inny uprawniony organ niż sąd, w drodze innego dokumentu niż akt poświadczenia dziedziczenia lub europejskie poświadczenie spadkowe, wprowadzono rozwiązanie legislacyjne, które w takich przypadkach ułatwi stosowanie przepisów uPSD. W tym celu w art. 6 proponuje się dodanie przepisu, zgodnie z którym jeżeli stwierdzenie nabycia spadku dokonywane jest przez inny niż sąd organ państwa obcego, za zarejestrowanie aktu poświadczenia dziedziczenia w rozumieniu ustawy uważa się również wydanie dokumentu stwierdzającego nabycie spadku przez ten organ. Zastosowanie powyższej konstrukcji pozwoli na uniknięcie modyfikacji formularzy podatkowych, co wiązałoby się z kosztownymi oraz czasochłonnymi zmianami w systemach informatycznych służących do rozliczenia tego podatku, a celem projektodawcy jest szybkie wprowadzenie pozytywnych dla podatników zmian w przepisach ustawy.

Celem usunięcia pojawiających się licznych wątpliwości interpretacyjnych związanych z obowiązkiem złożenia przez podatnika podatku zeznania podatkowego o nabyciu rzeczy lub praw majątkowych (czego wyrazem jest m.in. uchwała NSA w składzie siedmiu sędziów z dnia 26 maja 2025 r. sygn. akt III FPS 2/25), należy doprecyzować art. 17a uPSD. Proponuje się wskazanie w art. 17a ust. 1 zdanie pierwsze uPSD wprost, że podatnicy podatku są obowiązani złożyć zeznanie podatkowe w terminie miesiąca od dnia powstania obowiązku podatkowego, w tym na podstawie art. 6 ust. 4 uPSD. Oznacza to, że w przypadku ponownego powstania obowiązku podatkowego, m.in. przy stwierdzeniu niezgłoszonego nabycia pismem lub powołania się przez podatnika przed organem podatkowym na to nabycie, podatnicy podatku będą także obowiązani złożyć w terminie miesiąca od dnia powstania obowiązku podatkowego właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego zeznanie podatkowe o nabyciu rzeczy lub praw majątkowych według ustalonego wzoru oraz dołączyć do niego dokumenty mające wpływ na określenie podstawy opodatkowania. Dodatkowo, proponuje się dodanie ust. 1a, który doprecyzowuje termin złożenia zeznania podatkowego w przypadku niespełnienia warunków, o których mowa w art. 4a ust. 1 lub ust. 2 oraz w art. 4b ust. 1 uPSD, tj. braku zgłoszenia w terminie 6 miesięcy nabycia majątku przez osoby zaliczone do najbliższej rodziny (złożenie zgłoszenia SD-Z2) albo nabycia w drodze dziedziczenia

lub zapisu windykacyjnego własności przedsiębiorstwa osoby fizycznej (złożenie zgłoszenia SD-ZP). W przypadku braku opisanego powyżej zgłoszenia zwolnienie nie przysługuje, a nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych podlega opodatkowaniu na zasadach ogólnych i podatnik jest zobowiązany do złożenia zeznania podatkowego SD-3. Przepis ust. 1a w art. 17a uPSD będzie stanowił wprost, że w takim przypadku termin do złożenia zeznania podatkowego wynosi miesiąc od dnia upływu terminów określonych w art. 4a ust. 1 pkt 1 lub ust. 2 oraz art. 4b ust. 1 pkt 1 uPSD, a w przypadku złożenia przez podatnika wniosku o przywrócenie terminu do złożenia zgłoszenia, termin wynosi miesiąc od dnia, w którym postanowienie o odmowie przywrócenia terminu stało się ostateczne.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przepisy objęte zakresem regulacji dotyczące określenia momentu powstania obowiązku podatkowego oraz składania zeznań podatkowych i zgłoszeń nie są regulowane w prawie Unii Europejskiej i nie podlegają harmonizacji. Co do zasady, w prawie Unii Europejskiej nie są także regulowane sprawy stosowania ulg i zwolnień podatkowych pod warunkiem, że nie naruszają podstawowych zasad traktatowych, między innymi zasady swobody przepływu kapitału, co realizują przepisy art. 4 ust. 4 uPSD.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podatnicy podatku od spadków i darowizn – osoby, które nabyły majątek od osób najbliższych określonych w art. 4a ust. 1 uPSD albo przedsiębiorstwo osoby fizycznej w drodze dziedziczenia lub zapisu windykacyjnego.	Brak możliwości oszacowania liczby osób, które skorzystają z możliwości przywrócenia terminu do złożenia zgłoszenia SD-Z2 i SD-ZP. W 2024 r. wpłynęło do organów podatkowych 1 170 172 zgłoszeń SD-Z2 i SD-ZP (jedno zgłoszenie dotyczy jednego nabycia objętego zwolnieniem od podatku, a zatem jeden podatnik może złożyć więcej niż jedno zgłoszenie w ciągu roku).	Dane statystyczne dotyczące deklaracji podatkowych - grudzień 2024 r. - Otwarte Dane (www.dane.gov.pl)	Możliwość złożenia wniosku o przywrócenie terminu do zgłoszenia nabycia majątku w celu uzyskania zwolnienia od podatku od spadków i darowizn dla najbliższej rodziny oraz zgłoszenia nabycia w drodze dziedziczenia lub zapisu windykacyjnego własności przedsiębiorstwa osoby fizycznej lub udziału w nim.
Podatnicy podatku od spadków i darowizn – osoby, które nabyły majątek w drodze dziedziczenia i nabycie to podlegało opodatkowaniu	80 676 – liczba złożonych zeznań podatkowych o nabyciu rzeczy lub praw majątkowych w 2024 r. z tytułu dziedziczenia.	Centralna Hurtownia Danych KAS	Uzyskanie pewności prawnej co do momentu powstania obowiązku podatkowego przy nabyciu majątku w drodze dziedziczenia i skorelowanego z nim obowiązku złożenia zeznania podatkowego.
Naczelnicy urzędów skarbowych	380, jako organy właściwe w sprawie podatku od spadków i darowizn	Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 24 lutego 2017 r. w sprawie terytorialnego zasięgu działania oraz siedzib dyrektorów izb administracji skarbowej, naczelników urzędów skarbowych i naczelników urzędów celno-skarbowych oraz siedziby dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 361)	Rozpatrywanie wniosków o przywrócenie terminu do zgłoszenia nabycia majątku w celu uzyskania zwolnienia od podatku od spadków i darowizn przez członków najbliższej rodziny oraz zgłoszenia nabycia w drodze dziedziczenia lub zapisu windykacyjnego własności przedsiębiorstwa osoby fizycznej lub udziału w nim, a także przyjmowanie zgłoszeń i zeznań podatkowych. Doprecyzowanie przepisów w zakresie powstania obowiązku podatkowego ułatwi organom podatkowym prowadzenie postępowań podatkowych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Nie były prowadzone konsultacje poprzedzające przygotowanie projektu ustawy, tzw. pre-konsultacje publiczne. Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa¹⁾ oraz stosownie do § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów²⁾, projekt

¹⁾ Dz. U. z 2025 r. poz. 677.

²⁾ M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.

ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W celu przeprowadzenia konsultacji publicznych projekt został przekazany w szczególności Krajowej Radzie Notarialnej, Krajowej Radzie Doradców Podatkowych, Konfederacji Lewiatan, Unii Metropolii Polskich, Unii Miasteczek Polskich, a także Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w celu uzyskania opinii. Zespół ds. Systemu Finansów Publicznych Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego na posiedzeniu w dniu 18 września 2025 r. wydał wiążącą, pozytywną opinię do projektu.

Konsultacje publiczne realizowane były także przez zamieszczenie projektu ustawy w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji. Dostępne dla wszystkich podmiotów konsultacje trwały od 29 sierpnia do 12 września 2025 r. Czas trwania konsultacji publicznych – 14 dni. Skrócony termin do zgłoszenia uwag był podyktowany deregulacyjnym charakterem projektu, wąskim zakresem jego regulacji oraz tym, że proponowane zmiany są korzystne dla podatników. Wyniki konsultacji publicznych zostały przedstawione w raporcie z konsultacji i opiniowania.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	Wprowadzone regulacje nie spowodują skutków finansowych dla jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, polegających na zwiększeniu wydatków lub zmniejszeniu dochodów tych jednostek w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących planów budżetowych.												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Koszty związane z wdrożeniem w systemach informatycznych projektowanych zmian dotyczących przywrócenia terminu do złożenia zgłoszeń zostaną pokryte z dotacji przyznanej spółce Aplikacje Krytyczne Sp. z o. o. w ramach środków zaplanowanych na zaimplementowanie w systemach informatycznych planowanych zmian w ustawie o podatku od spadków i darowizn.												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowane zmiany będą miały pozytywny wpływ na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych, polegający na umożliwieniu przywrócenia terminu do zgłoszenia nabycia majątku w celu uzyskania zwolnienia od podatku od spadków i darowizn przez członków najbliższej rodziny oraz zgłoszenia nabycia w drodze dziedziczenia lub zapisu windykacyjnego własności przedsiębiorstwa osoby fizycznej lub udziału w nim, a w konsekwencji możliwości skorzystania ze zwolnienia od podatku w losowych przypadkach uchybienia terminowi. Regulacje wpłyną także na uzyskanie przez podatników pewności prawnej co do momentu powstania obowiązku podatkowego przy nabyciu w drodze dziedziczenia i terminu złożenia zeznania podatkowego.
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz: Projektowane regulacje nie nakładają nowych obowiązków na podatników podatku od spadków i darowizn i nie zwiększają liczby obowiązujących procedur. Wprowadzają możliwość skorzystania z procedury przywrócenia terminu do złożenia zgłoszenia o nabyciu własności rzeczy i praw majątkowych (SD-Z2) oraz zgłoszenia o nabyciu własności przedsiębiorstwa (SD-ZP) w uzasadnionych, losowych przypadkach niedotrzymania terminu, w celu skorzystania ze zwolnienia od podatku.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Przedmiotowy projekt nie wywiera wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie projektowanej ustawy nie wywiera wpływu na wskazane wyżej obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od jej ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Z uwagi na przedmiot regulacji nie jest planowana ewaluacja efektów projektu, a tym samym nie przewiduje się stosowania mierników tej ewaluacji.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

RAPORT Z KONSULTACJI
projekt ustawy
o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn (UDER79)

1. Omówienie wyników konsultacji publicznych i opiniowania.

a) Podmioty, do których skierowano projekt w celu przedstawienia stanowiska w ramach konsultacji publicznych lub wyrażenia opinii

1. Krajowa Rada Notarialna
2. Krajowa Rada Doradców Podatkowych
3. Konfederacja Lewiatan
4. Unia Metropolii Polskich
5. Unia Miasteczek Polskich
6. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

b) Podmioty, które przedstawiły stanowisko lub opinię

1. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego
2. Topeka Tax sp. z o.o. Spółka doradztwa podatkowego
3. Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”
(brak uwag)
4. R.D. (osoba fizyczna) – uwaga zgłoszona po wyznaczonym terminie

c) Omówienie przedstawionych stanowisk lub opinii i odniesienie się do nich

Zespół ds. Systemu Finansów Publicznych Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego został upoważniony przez tę Komisję (w trybie obiegowym) do wydania wiążącej opinii w sprawie tego projektu i na posiedzeniu w dniu 18 września 2025 r. wydał opinię pozytywną.

Topeka Tax sp. z o.o. Spółka doradztwa podatkowego zgłosiła uwagę, aby w art. 4a ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku od spadków i darowizn zmienić termin na złożenie zgłoszenia o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych SD-Z2 i ustalić go na dzień składania deklaracji rocznych w podatku PIT (PIT-36 i PIT-37), tj. na ostatni dzień kwietnia. W ocenie spółki zmiana ta pozwoli podatnikom na lepsze wywiązywanie się z obowiązku terminowego zgłoszenia. Uwaga ta wykracza poza zakres projektowanych regulacji i z tego powodu nie mogła zostać uwzględniona. Dodatkowo należy zauważyć, że wprowadzenie możliwości przywrócenia terminu do złożenia zgłoszenia SD-Z2 ma na celu pomoc podatnikowi w sytuacji losowej, w której niemożliwe jest dochowanie terminu z powodów niezawinionych przez podatnika.

Uwaga R.D. została zgłoszona po terminie wyznaczonym na zgłaszanie uwag. Uwaga sprowadza się do pytania od jakiego terminu liczyć termin powstania obowiązku podatkowego w przypadku zarejestrowania przez notariusza aktu poświadczenia dziedziczenia (APD), a następnie wydania europejskiego poświadczenia spadkowego (EPS), gdyż zmarły zostawił środki pieniężne na

zagranicznym rachunku bankowym. Odpowiadając na to pytanie należy wskazać, że ustawa o podatku od spadków i darowizn reguluje już te kwestie. Jeżeli obowiązek podatkowy powstanie, np. z chwilą zarejestrowania APD, termin do zgłoszenia majątku należy liczyć od dnia zarejestrowania tego aktu przez notariusza. Jeżeli podatnik nie zgłosi do opodatkowania nabytego majątku za granicą, a nabycie to stwierdzono następnie pismem (np. EPS), to zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy o podatku od spadków i darowizn powstanie ponowny obowiązek podatkowy z chwilą sporządzenia tego pisma. W odniesieniu do tego nabycia (niezgłoszonego do opodatkowania) termin należy liczyć od dnia zarejestrowania EPS.

2. Informacja o okresie przeprowadzenia konsultacji publicznych i opiniowania i terminie wyznaczonym do zajęcia stanowiska

Projekt był przedmiotem konsultacji publicznych oraz opiniowania w okresie od 29 sierpnia do 12 września 2025 r.

3. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt nie wymaga zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji oraz uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

4. Podmioty, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Brak zgłoszeń w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.